

MINDSZENT-SZEGVÁR

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓ
HIVATAL

Diamant Manó nyomdájában, hová
a lap szellemi részét illető közlemé-
nyek, előfizetési- és hirdetési díjak
küldendők.

és

VIDEKE.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

Megjelen minden vasárnap.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre 3frt — kr.
Félévre 1 frt 50 kr.
Negyedévre — 75 kr.

Hirdetések jutányosan felvételnek

A lutri.

Félmillió ternó, a kis lutrin! . . . Ez az uborkaidény eseménye. A lutrizókat elfogja a láz, a játék ördöge megszállja lelküket s abban a rut deliriumban, a legocsmányabb szenvedély lejtőjében hányják magukra a keresztet s az Istenhez fordulnak lázas imákkal, hogy adjon nekik is nyereményt a kis lutrin, ha nem is félmilliót, de legalább egy pár ezer forintocskát.

Szomorú, megdöbbentő dolog ez!

Az utóbbi napokban láttuk a lutrit megostromolni. Százankint tódul a nép a gyűjtőkbe, hogy filléreit oda beledobja abba az urnába, melyből többé nem lát viszont egy krajczárt sem.

És semmi sem veri ki az ember fejéből azt a leverő tudatot, hogy aki ezt a szenvedélyt ébreszti, költögeti s folyton ébren tartja, nem más, mint az állam.

Ugyanaz az állam, amely szigorú törvényekkel üldözi a kártyajátékot, ugyanaz az állam, mely a hazardjáték kiküszöbölése céljából egész rendőri apparátusokat mozgat, ugyanaz az állam, mely az uzsorásokra kivetette hálóját, maga mesterségszerűleg, jövedelmi forrás gyanánt üzi a legdurvább hazardjátékot, az az állam milliószázalékot szed az ország legnyomorúságosabb helyzetben levő néposztályától.

Hisz a hazardjátékos ehhez képest jámbor alkusz, aki egyenlő nyerési és veszteségi erélylyel játszik! Hisz a hamis játékos is több esélyt ad nyerésre annak, akit kizsákmányolni akar, mint a lottó intézmény. Hisz Monte-Carló, a játékbank, ahol roulette, tente et quarente, baccarót és macao játék folyik, még századrésnyire sem oly hazard, mint a lottó.

És ez még most is virágozik a liberális eszmék áramlata közepette, mint örök foltja a tizenkilencedik századnak és ezt még most is ápolja az állam, mely szereti magát a polgárok vagyonának őrzője gyanánt feltüntetni.

Az államnak, mint erkölcsi tényezőnek, kötelessége volna a polgárokat munkára nevelni s e helyett rut szenvedélyre tanítja, munkátlanságra, mikor azt a hiu reményt csepegteti a lelkükbe, hogy majd a lutri egyszer gazdaggá fogja őket tenni, csak rakják a számokat!

A munkás, amint pénzt kap a kezébe először is a lutriba szalad, aztán a kocsmába. A szegény család feje titokban rakja a számokat felesége tudta nélkül, a feleség titokban a férj tudta nélkül. Vén asszonyok teljesen belebolondultak a lutriba, mely kezükbe adja az álmoskönyvet és a babonára vezeti őket.

A lutri az ördög kereke. Aki egyszer a hatalmába került, az ki nem szabadul onnan s vagy belevész, vagy borzasztó csalódásnak teszi ki magát. És aki az ör-

dög kerekét forgatja, az nem más, mint az erkölcsök és polgárok őre: az állam. Így üldözik el a becsületes munka iránti érzéket, az általános józanságot a polgárokból; valóban nagy feladat vár a társadalomra, mikor az államhatátlommal szemben kell állást foglalnia százezernyi, milliányi polgár lelki nyugalma érdekében.

Az egyházak szószókeiről soha sem hangzott el kenetteljesebb, hasznosabb tanítás, mint az, amely a lutrizás ellen dörögne, mert hisz ez ellensége a vallásnak is, mert kiöli a hivek lelkéből a hitet, babonára, bálványozásra tanítja őket.

A sok álmoskönyv, a sok csizió, a babonás imádság millió példányban forog közkézen s akárhány lelkipásztor tudhatja, hogy a nép az egyiptomi álmoskönyvet többször forgatja, mint a bibliát, az imakönyvet.

Erről beszéljenek egyházaink szónokai, bizonyítsák be a népnek, hogy ők butaságnak áldozatai, mutassák ki számokban, hogy 50,000 ember közül csak egynek lehet véletlenül nyerési esélye és bizonyítsák be, hogy aki pénzt a lutriba viszi, az önmagát csalja meg.

A félmillió ternó nyerője különben büntömben ül, fényes bizonyossággal annak, hogy a lutrizás szenvedélye a bűn fertőjébe süllyeszti az embert.

Ha van igazság, akkor, majdha a törvényszék Farkas Menyhértet és társait csalásukért elítéli, az állam megszünteti a lutrit.

Aratás.

II.

Ez évben, sajnos, tényleg gabonánk, mely a májusi esőzések folytán rohamosan indult az örvendetes javulás felé, a júniusi esőzések után következett rekkenő hőség s néhány éjjeli köd folytán nagy mérvben meghibázott, ez okból tehát nem tartjuk mi azt jogtalannak, ha az arató részesek szerződésük értelmében némi javítást kérnek avagy követelnek.

Jogtalannak tartjuk azonban a strájkot — veszélyesnek a gazda közönségre azon az aratók között lábra kapott rossz szokást, hogy a szerződés azon pontjait nem tartja magára nézve kötelességnek, hogy „részesek tartoznak minden körülmények között a gabonát learatni“, hanem megszabja követelését, legtöbb esetben a gazda szorultságához mértén nagyon is magasan és vagy megadják azt nekik vagy veszi kaszát, vellát a vállára s utnak indul, ott hagyva a learatásra teljesen megért gabonát s a tönkretűrés lejtőjére dobott gazdát, ha annak nem sikerül aratóival kiegyezni, avagy őket a hatóság közbenjöttével az aratásra kényszeríteni, amely utóbbi módhoz csak na-

gyon ritkán folyamodik a gazda, legtöbb esetben már csak azért sem, mert ha egyszer elmennek, szétszorodnak a szélrózsa minden irányában.

Legtöbb esetben az aratók makacsságából nem hajlandók a gazda ajánlatát, mint a ki természetesen elmegy az engedékenységgel legvégső határáig, elfogadni, kárt okozva egy má g u k n a k mint a gazdáinak, de kárt okozva az országnak is, mert az a gabona, a mely elröpit, az elvan veszve örökre, mindenkire nézve.

Midőn a gyárak és bányák munkásai strájkolnak, a hatóságok a lehető legszigorubb rendszabályok életbe léptetésével kényszerítik a munkásokat a munka folytatására, holott 8—10 napi szünetelés csak idő veszteséget okoz, míg a mezőgazdaságnál az aratási időszakban 8—10 napi szünetelés egyértelmű a termés teljes elvesztésével s mégis a mezőgazdasági strájkok megszüntetésére csak alig van valami figyelem fordítva.

E bajon okvetlenül segíteni kellene s erre legalkalmasabb mód lenne, ha az arató részesek s általában a munkások köteleztesnének arra, hogy a hatóságnál maguknak cselédkönyvet avagy némi igazolványt válasszanak, mely igazolványt az alku megkötésekor tartozik a gazdának átadni. Nehogy azonban az igazolvánnyal mit sem törődve, a munkát mégis beszüntesse, szigorú büntetéssel kellene az oly gazdát sújtani, aki egy oly aratót fogad, kinek ily igazolványa nincs.

Szerintünk ezt látjuk a legjobb módnak a minden évben ismétlődő strájkok megszüntetésére; — aki praktikusabb gondolattal állhat elő, az mindenesetre a gazdaközönségnek nagy szolgálatot fog tenni, ha ugyan az illetékes körök már valahára annak tudatára fognak ébredni, hogy hazánk boldogulásának egyik alapföltétele a mezőgazdaság s ez okból kiindulva, a mezőgazdákat védelmükbe fogják fogadni s jogos érdekeit alkotandó törvények által fogják biztosítani.

Az ipar.

Időszerűnek találjuk ma, az iskolai év végével közönségünk figyelmét nemzetünk egyoldalú fejlődésére felhívni, mert, sajnos, szegénységünknek csak részben okai az elemi csapások és a nagy adóterhek, de leginkább okai vagyunk mi magunk.

„Minden ember kovácsa a saját szerencséjének“ ezt tartja a közmondás és a legtöbb esetben megfelel az igazságnak. Ma teljes lehetetlen egy oly nemzetnek a vagyonosodás, vagy csak a tűrhető jólét felé haladni, melynek lakossága az ipart elhanyagolva, leginkább a mezőgazdasággal, de még azzal is egyoldaluan foglalkozik.

Hazánkban úgy a kis ipar, de még inkább a gyár ipar olyannyira kezdetleges állapotban van, hogy alig számba vehető. Mi képezi tehát lakosaink főzömét? Mezőgazda vagyis paraszt, diplomás emberek, vagyis ügyvéd, mérnök stb. A mezőgazda nem bír boldogulni, mert nincsenek gyárak, melyek nyesterterményeit feldolgozzák s így kénytelen azokon olcsó áron túl adni, viszont ha a gazdasághoz gépek s egyéb eszközökre, saját magának ruhára, élelmi cikkekre van szüksége, kénytelen konkurrenciá hiányában azt jó drágán beszerezni s legtöbb esetben pénze külföldre vándorol.

Nincsenek jobb helyzetben a diplomával bíró urak s egyáltalán az értelmi osztály sem. Pang a kereskedelem és nincs munkája a munkásnak. Ha akad is elvétele egy oly vállalkozó, ki gyárat épített, az legtöbb esetben külföldről vándorol hozzánk — de ha a tulajdonos nem is külföldi művezetőket — finomabb munkák kiállításához munkásokat és általában a személyzetet kénytelen külföldről szerződtetni.

Mi oka mind e vizás és hazánkra nézve felette káros körülménynek? Nem egyéb, mint-hogy népünk nem bír kellő érzéssel a fejlettebb iparághoz. A szülők gyermeküket csak a legkritikább esetben adják ipariskolába, a hol azok az ipar magasabb tudományában nyernék ki képeztetésüket.

A legtöbb szülő a mely csak némileg is jobb anyagi körülmények között van, gyermekét az ugynevezett tudományos pályára adja és lesz belőle jobb esetben ügyvéd, mérnök, orvos stb. szaporítja a mindennapi kenyérért nehezen küzdők táborát — de igen sok esetben még e célt sem képes elérni; elvégez néhány felsőbb iskolát, leteszi az érettségét — de abba hagyva bármi okból tanulmányait — vagy hazamegy gazdálkodni és lesz belőle rossz mezőgazda — avagy, ami még rosszabb, a proletárok nyerne benne egy új tagot.

A kevésbé jómódu szülők már inkább adják gyermekeiket iparosnak — de sajnós, hogy ezekből soha vagy a lehető legkritikább esetben lesz jó iparos, mert iskolákat nem végezett, mesterségéből csak a legalanyibb dolgokat képes elsajátítani.

A magyar állam-kormányának már egy évtizeddel ezelőtt belátta egy ipariskola felállításá-

TÁRCZA.

Végrehajtás utján szerzett feleség.

(A „Mindszent-Szegvár és Vidéke“ eredeti tárcája.)
Irtta: **Emerikus.**

Molnár ur — szól a principálisom egy reggel, nem tudom, hol késik az éji homályban a kiküldő végzés a Vághy-féle ügyben. Jó volna, ha átmenne a pestvidékihez és csinálna valamit, hogy a végrehajtás lehetőleg még ma délután foganatosítottassék. Azután csak tessék minden kiadását felszámítani.

Tessék minden kiadását felszámítani!

Oh, mily kellemesen hangzottak ezen szavai különben legkevésbé sem szeretetreméltó főnökömnek.

Boldogan futottam le a lépcsőn, négyetöt ugörva egyszerre, felültem lóvonatra, szivarra gyújtottam és boldogan eregettem a füstöt, elmélázva s azon biztos reményben, hogy még ma előre nem számított néhány batkával nehezebb lesz zsebem. Majd eszembe jutott, hogy minő igaz az, hogy minden rossznak megvan a maga jó oldala; lám, milyen rossz például a foglalás az „alperes“-nek és milyen jó a felperesi ügyvéd helyettesének.

E közben kiértem Ó-Budára, azonban a kiküldő végzése még nem voltak tisztázva. Leírtam és bevitttem a bíróhoz aláírásra.

— Majd, ha a sor reá kerül, szól a bíró.

— Könörgöm alásan, tek. bíró ur, nagyon sürgős, „minden perc egy halál.“ (No hi-

nak szükségét és azt Budapesten fel is állította sajnós azonban, mint azt a ma kézhez vett budapesti állami közép ipariskola 1888—89. tizedik tanévről szóló értesítőből tudomásunkra jött nem volt képes a jelentkezőket helyszüke miatt befogadni, a jövő tanévre azonban saját új házában, hova ez év folyamán költözött az ipariskola sokkal több jelentkezőket lesz képes befogadni. Vajha minél többen nyernék ott kiképzetésüket.

Jövő számunkban bővebben fogjuk az ipariskolát ismertetni.

Hogy készül az értelmiség?

A „Szentés és Vidéke“ tegnapi számából olvassuk a következőket:

„Az országgyűlési képviselőt választók összeírási lajstromában, a beirt név után levő különféle című rovatokban jelezni szokták: minő alapon, mely jogcímen jutott az illető a választók díszes sorába.

E rovatok közt van egy, amelynek címe „értelmiség“, ami azt teszi, hogy az e rovatban beirt név tulajdonosa a választói jog gyakorlatát szabályozó 1874. évi XXXIII. t. c. 9. §-a alapján, mint okleveles, avagy bizonyos képesítéssel bíró egyén van a lajstromba felvéve s e jogcímen méltán bír szavazati joggal.

Nos hát, ez a választói jogosultsággal bíró értelmiség furcsa módon készül minálunk.

Ime a példa:

Mindszent község tanyai iskolájainak egyikeben a múlt év óta van ideiglenes minőségben (mert nem hiszem, hogy véglegesítették volna) tanítóul alkalmazva Huszka József uram, aki alapismereteit tekintve — becsületos obsitos katona; a későbbi képesítését pedig a ma elfoglalt díszes és közhasznú állására azzal szerezte, hogy kaszát, kapát elrugva községi adó-végrehajtó lett, mely hivatalos állásából többféle ügyes manipulációi után kibillentve, az iskolaszék közbizalma, feledhetlen érdemei némi elismerésül, ideiglenes tanítói minőségben alkalmazta a népnevelés nagyobb öröme.

S e díszes állásban egészen természetszerűen érte a szerencse, hogy az országgyűlési képviselőt választók ez évi lajstromának összeírásánál a küldöttség elnöke és az ő patronusa:

szen, ha ez alá nem írja és ma nem foglalhatok, alperes még megteszi azt a bolondságot, hogy kifizeti tartozását és akkor Imre, nos akkor... nem is szeretek rágondolni.)

A bírót azonban meghatották könyörgő szavaim. Aláírta és délután — amint a végrehajtóval előlegetesen megbeszéltem — felültünk a budapest-szent I... i h. é. vasutra, kimenendő oda, hova — zsebem vonzott.

Kiértünk. Amint előlegetes tudakozódás után a Vághy-féle villához értünk, megszólít a végrehajtó:

— Nem jó helyen járunk; nagyon is szép ez a villa, semhogy 600 frtra kellene itt foglalni. Már hiában, nézzünk be.

Benyitottunk.

— Vághy Oszkár urat keressük.

— Nincs itthon. Én neje vagyok.

— Én dr. Molnár Imre vagyok. Dr. Pék Sámuel ügyvéd ur helyettese, és megmagyaráztam jövetelünk célját, mire leülteténk és a végrehajtó hozzálátott az akasztáshoz... akarom mondani az összeíráshoz.

Ekkor a fiatal asszonyra esett tekintetem.

Szegény fiatal asszony. Még majd gyermek.

Csak most mehetett férjhez és már is ilyet

kell látnia.

Megesett a szívem rajta.

Midőn a végrehajtó e szobában az összeírással készen volt és a másikba akart bemenni; megszólalt a fiatal asszony.

— Kérem, ha lehet, ne menjenek be oda,

vannak ott, kik nem szeretném, hogy tudják

jövetelüknek okát.

az iskolaszéki elnök (mellesleg mondva, e kettő egy azon személyiség) előléptette őt értelmiségnek, amihez — a fent idézett paragrafus szerint is, polgári állását és foglalkozását tekintve, teljeseen joga van.

S megeshet, hogy Huszka uram, a mondva csinált értelmiség ma-holnap úgy beszél a tanítói oklevélről, melyet tudja Isten melyik képezdében nyert, mint boldog emlékezetű Hári János, az obsitos baka, a szürke lováról, melyet huszár korában lovagolt. S addig addig beszéli és emlegeti ezt a diplomáját, hogy végre nemcsak a jó közönség, de ő maga is elhiszi, hogy bizony okleveles tanító ő és így méltán, teljes joggal értelmiség.

Nem kívánom kommentálni: mi nézetben vagyok ez eljárás felől. De nem mulaszthatom el felhívni a vármegyei központi választmányának figyelmét arra, hogy az összeíró bizottságot — példán okulva — kissé több jogismerettel bíró egyénekből alakítsa ezután, mert akadnának a községekben ilyenek is.

Azon esetre pedig, ha ezátán is ilyen böcs bizottságok lennének mégis kiküldve az összeírási eszközzésére: felhívom a jövő század reménybeli polgármestereit és minden rendü és rangú — valóságos kvalifikációt szerezni elfelejtett nagy szellemeket, jöjjenek Mindszentre házagos kvalifikációjukat megszerezni.

Biztosítom előre is, hogy az esetre, ha az illetékesek hasznukat látják, nemcsak valóságos, de címetes ideiglenes és helyettes tanító-ságokat is rendszeresítenek a kedvükért, hogy őket magasztos céljaik elérésében segítsék.

Mert elvégre is az állam biztos lételének alapja az általános műveltség; azt pedig ezen az uton lehet leggyorsabban — mint értelmiség elérni.

Helyi és vegyes hírek.

— Községi közgyűlés. F. hó 14-én rendkívüli közgyűlést tartott községi képviselőtestületünk, melynek egyedüli tárgyát a szolgabírói lakás ügyének rendezése céljából kiküldött bizottság jelentése képezte. Wimmer Károly bizottsági tag jelenti, hogy a lakás ügyében az uradalommal folytatott tárgyalás a községre nézve előnyt eredményezett, amennyiben a lakásért jövőben sokkal kevesebbet kell fi-

A végrehajtó reám tekintett.

— Nagyon szívesen; szólék. Méltóztassék tehát itt a végrehajtó urnak elmondani, hogy miféle butordarabok vannak a többi szobákban és mi oda be nem lépünk.

— Nagyon köszönöm.

Mikor készen lettünk, távozni akaránk.

— Maradjanak, szóla a fiatal asszonyka, 5 óra előtt úgy sem megy a vonat és így mind egy, akár itt, akár az indóháznál töltik az időt, s azzal bocsánatot kérve gy pillanatra eltávozt.

Visszajöve elbeszélte, hogy férje csak azért nem fizette ki eddig e csekélységet, mert még holmi elszámolások vannak közte és felperes közt, melyeket előbb rendezni kívánt.

E közben egy gyönyörű leányka ezüst tálcan bort hozott be.

— Nővére, gondolám.

— Leányom, szóló a fiatal asszonyka, bemutatva őt nekünk.

— Lehetetlen... hisz... nem is tudom, hogy mondjam, de... de... lehetetlen... hisz még nagysád is...

— Gyerek, ugy-e bár. Csak mondja ki bátran.

— Oh, kérem.

A leányka — Zsófi néven hallám őt említeni, leült.

Gyönyörű leányka. Igazán ráillik, hogy fésző rózsabimbó. Szemeim akaratlanul is feléfelé tévedeztek.

Később a kertbe mentünk. Én elől a leány-nyal. Hogy mit és egyáltalán beszélt-e va-

zetni, mint eddig. A közgyűlés köszönettel tudomásul veszi. Ha a s z Juda kéri, hogy a főszolgabíró a község mintegy 600 frtos házbér követelését hajtsa be. W i m m e r Károly ajánlja a közgyűlésnek, hogy vegye tekintetbe azon körülményt, hogy az uradalom a szolgabíró iránti tekintetből szállította le a lakbért, hogy az eddigi hátralékot rövid idő múlva a különbözet pótolni fogja. S ö r ö s és K o r o m Gáspár barátságos kiegyezést ajánlanak. A közgyűlés a barátságos egyezkedésre bizottságot küldött ki.

— **Örvendetes családi esemény.** A vármegye közgyűlésén először elnöklő főispánunk, ép a közgyűlés ideje alatt örvendetes családi esemény hírét vette a táviró útján: neje egészséges fiugyermekkel ajándékozta meg s anyja és gyermeke egészen jól érzi magát. Főispánunkat e távirat örvendetes lepte meg s mi szívből gratulálunk az örvendetes családi eseményhez.

— **Belügyi reformok.** A közigazgatás államosítására — mint a lapok írják — a belügy-minisztériumban erősen folytak az előkészületek. Ez idő szerint már két törvényjavaslat van munkában, a melynek feladata az egyik rendszerről a másikra való átmenetet simábbá tenni. Az egyik az árvaügy állami kezelésbe való átvétele felől intézkedik; — a másik a közigazgatási bíróság intézményét plántálja be a magyar közigazgatási szervezetbe. Ezen törvényjavaslatok — hír szerint — mindjárt az országgyűlés összeülése után kerülnek a képviselőház elé.

— **Első mise.** Hárm János igazgató tanító fia, Hárm Antal kegyesrendi áldozár ma tartja a helybeli templomban első miséjét.

— **Elgázolás.** Sehol oly kevés gondot a lakosság közbiztonságára nem fordítanak, mint nálunk, de különösen veszélyeztetve van az a révjárásnál. Nem akarjuk itt mind a hiányokat elősorolni, csupán csak az egy esetet hozzuk fel állításunk bizonyosságául. Folyó hó 19-én este a tulodláról kocikkal telten átjövő kompban az első lovak be sem várva, hogy a hajó kiállasson megindultak, magok alá tiporva egy csöcssemőjét tartó nőt és egy 8—10 éves fiút s csakis V i g h Gy u l a urad. mérnök bátor segélyének köszönhető, hogy nagyobb szerencsét-

lamit, nem tudom, csak annyit tudok, hogy alig teltem be nézésével.

Azonban 5 óra lett, távoznunk kellett. A fiatal mama felszólított, hogy ha erre visz utam, ejtsem utba házukat és egy frissen vágott rózsából álló csokrocskával lepett meg engem is, a végrehajtót is.

— Vigyék haza — mondá — kinek szivök szánja.

Akinek szivem szánja?! Oh, azt nagyon közel megtaláltam volna.

Másnap a férj bejött, rendezte a dolgot; én eljártam vele a végrehajtónál és megemmittem a végrehajtási jegyzőkönyvet, mintha a foglalás meg sem történt volna, főnököm akaratára ellenére, Vághy ur kérelme nélkül, a leánya kedvéért...

Távozásakor, ő is, mint neje, felkért, hogy ha jobb dolgom nincs, látogassam meg őket.

... Bizony jobb dolgom nem is lehetne.

Szerettem volna én menni azonnal, de hát az illem, az illem! Oh az ördög vigye el a „nem illik“-jét.

Három hétfig vártam, tovább nem állhatam. Kimentem, szívesen láttak, igazán szívesen, nagyon örültek velem... Délután mentem ki, éjjel felé vetődtem haza.

És azután sokszor, sokszor ki-kimentem és minél többször mentem, annál jobban vágytam még többször kimenni... úgy húzott, úgy vonzott oda valami és a sejtelem, nos, az megmondotta: mi.

(Folyt. köv.)

lenség nem történt, saját veszélyeztetésével rántotta ki a lovak alól, a halálra ijedt s megsérült gyalog járókat. Ez alkalommal felhívjuk a hatóság figyelmét arra a körülményre, hogy utasítsa a révbérlőt a korlátok mindenkor felállítására.

— **Lopott lovak gazdája kerestetik.** Mult számunkban említettük, hogy f. hó 6-án a csanyi magy. kir. esendőr őrs egyik járóra által a Tisza mentén a füzesben lekötve egy darab 7 éves, szürke kanca, b. c. NA. bélyeg, 1 drb. 1 éves sárga paripa b. c. S. 3 bélyeg és 1 4 éves pej kanca b. c. MI. bélyegű lovak találtak, melyek bizonyan lopásból származtak, mit a leköltésük bizonyít. A lovak Csany község közházánál megtekinthetők. A lovak jogos tulajdonosa ez ideig nem jelentkezett s ennél fogva ismeretlen.

— **Pénz lopás.** A csanyi réten alig hogy a töltés építés munkálata megkezdett, a lopás is kezdetét vette. — F. hó 12-én Bitó János kisteleki lakos mellényét, melynek zsebében egy pénzes tárcában 6 frt 20 kr. volt elhelyezve, a gunyhójában letette, melyet Nagy Lajos szintén kisteleki lakos, károsnak munkatársa pártfogás alá vett s még az nap este Csanya egy kocsmában jót mulatott belőle — de 13-án a csanyi m. k. esendőség vissza adta neki a kölönt, mert őt is pártfogás alá vették és átadták a csongrádi kir. járásbírósnak, hadd mulasson ott is a hüvösön egy keveset.

— **Villámcsapás.** A folyó hó 15-én reggel volt vihar alkalmával a villám több helyen lecsapott. Kristó Nagy János fábrián-sebastyéni birtokán egy Bese Lajos nevű 12 éves pásztor fiút, egy szopos csikót és két darab sertést sújtott agyon.

— **Megtalált lopott ló.** A f. hó 6-án Gémes Máttyás Gábor tömörkényi lakos kárára eltolvajlott 1 drb. 150 frt értékű ló f. hó 14-én a csongrádi határban az ottani m. kir. esendőség által bitangságban megtalálott. Min len bizonynyal a esendőrök jó irányban nyomoztak és ennél fogva a lóköltő nem szállíthatta tovább a lovat és jobbnak látta azt szabadon eresztetni.

— **Jobb otthon.** H.-M.-Vásárhelyről írják a következőket: Nagy József sütőmester, ki ez előtt öt évvel nagyszámu családjával együtt Észak-Amerikába, Newyorkba vándorolt ki szerencsét próbálni, e hó 4-én este nejevel, három leányával s legkisebb fiával visszatért otthonába. Hat fia még egy időre kiut maradt az új világ részben. Nagy József, ugy maga, mint családja itthon is munka szerető volt, az új világ részbe is dolgozni mentek ki, remélve, hogy mielőbb kedvező anyagi helyzetbe jutnak. De a sok munka mellett sem boldogultak jobban, mint itthon a magyar hazában és visszavágytak ide, a hol bölcsőjüket ringatták.

— **Az új egyforintosok** folyó hó 13-án adattak át a közfoglalomnak. Magasságban körülbelül egy, szélességben fél hüvelyknivel kisebbek a jelenleg forgalomban levőkéül s színük is különböző, a mennyiben a mostani egyforintosok sötétkéül színnyomatuk barna alapon, az újak pedig zöldeskékü alapnyomás nélkül. Jellemző különbség továbbá az, hogy az új egyforintosoknak külön e célra gyártott papírába apró szörszalak vannak befoglalva, a mi lehetetlenné teszi az új államjegyeknek fényképezési uton való utánzását. Maga az új egyforintosoknak rajza főleg három irányban különbözik a mostani egyforintosokétól. Az egyik különbség az, hogy az új egyesnek magyar oldalán a király arcképe a nézőnek baljára, a német oldalon jobbára tekint, míg az eddigi egyforintosoknak mind a két oldalán jobbra tekintett. Az eddigi egyeseken továbbá a felső és alsó rajzrész oszlopokkal való összehoglalva. Ezen oszlopok helyét az új államjegyeken növénylevél- és gyümölcsosoportok (körte, szőlő, dinnye stb.) foglalják el. Leginkább szembeötlő a harmadik különbség: A mostani egyesek alsó részén vonaldiszítésbe zárt két hosszánégyszög

tartalmazza annak felemlítését, hogy az államjegyek kiadása az ellenőrző országos bizottságok felügyelete alatt áll, s hogy a jegyek utánzása a törvényes büntetés alá esik. Az új jegyek az utóbbi pont a legalsó szélszegélyre szorult s a mostani jegyek két hosszánégyszögéből középen egy kerekded diszítésbe foglalva felirat szol az ellenőrző-bizottságok felügyeletéről. A magyar oldalon e felirat balján, a németen jobbán meztelen szárnyas gyermekalak látható, kezében palmaággal. Érdekes az, hogy ez a gyermekalak a magyar oldalon ül, a német oldalon térdel, a mely különbség előreláthatólag nem egy tréfás magyarázatra fog alkalmat szolgáltatni.

— **Érdekes véletlen.** Nem mindennapi játéka a véletlennek, mely nemrég Szépe Károly szentesi kereskedő birtokába juttatott egy eredeti levelet Ugyanazon helyen, a hol most az ő boltja van 1817-ben Pacher Sámuel kereskedő lakott, ki a föntemlített évben megrendelő levelet küldött egy nürinbergi kereskedőhöz. Szépe ur nemrég pipákat kapott Nürinbergből és ezek között volt, mint csomagoló papír ez a levél, melyben meg van jelölve az irány, hogy merre lehet Szentesre postaszállítmányt küldeni: Fegyeháza és Szeged felé. Tehát 72 év múlva került a levél ugyanazon bolt helyiségbe, melyből elküldetett.

A Délmagyarországi munkás-szövetkezet.

VII.

41. §. A közgyűléseken minden tag csak egy szavazattal bír; a vidéki tagok magukat megbízott tag által is képviselthetik, és ilyen megbízás alapján egy-egy megbízott még három szavazatot gyakorolhat.

42. §. A közgyűlés határozat képes, ha az összes tagok 1/3-ada jelenlevők által képviseltek, illetve jelen van.

43. §. A közgyűlést mindenkor az igazgató nyitja meg és mihelyt a határozat képes létszám igazolva van, a gyűlés folyamára elnök és jegyző választatik, kiknek vezetése mellett azután végzi a tárgysorozatban fölvetett teendők elintézését.

44. §. A közgyűlés jegyzőkönyve az elnök, jegyző és legalább két kiküldött bizottsági tag által a gyűlés befejezésétől számítva legfőbb 14 nap alatt hitelesítendő s annak utána az ujonan megválasztott igazgatóság azonnal megkezdi működését.

45. §. Olyan határozat érvényességéhez, mely a jelen szabályok módosítását célozza, az összes tagok felének jelenléte szükséges.

46. §. Választási ügyekben a szavazás közfelkiáltással vagy 10 tag kívánatára titkosan eszközöltetik, mely utóbbi esetben legalább három tagból álló szavazat-szedő küldöttség alakítatik és a szavazás a szavazó nevének följegyzése mellett szavazólappal történik. Egyéb ügyekben pedig a szavazás a jelenlevő tagok vagy megbízottak szavazatának összeszámításával a többség szerint mondatik ki a határozat. Szavazatok egyenlősége esetén az lesz a határozat, melyhez az elnök hozzájárul.

Minden határozat általános szó többséggel hozandó.

47. §. A mennyiben a közgyűlés az első egybehívás alkalmával nem volna határozat képes, ugy az az igazgató által 14 napon belül újból az előző módon egybehívandó annak megjelölésével, hogy a fönnforgó tárgyban akkor a jelen levők fognak érvényesen határozni.

48. §. A közgyűlés tárgyalásáról fölvetett jegyzőkönyvnek magában kell foglalnia az összes jelenlevő és általuk képviselt tagok névjegyzékét; továbbá a közgyűlésen történteket lényeges pontjaiban, nevezetesen: a hozott határozatokat és választásokat, az utóbbiaknál a beadott szavazatok számát. A közgyűlés összehívását tartalmazó hirdetemény, mint a jegyzőkönyv mellékelte, az igazgatóság által megőrizendő.

49. §. A közgyűlés hatáskörébe az ezen alapszabályok más helyein különösen oda utalt tárgyakon kívül még a következő ügyek tartoznak:

1. A szövetkezet hivatalnokainak választása és évi fizetéseinek megállapítása.

2. Az igazgatóság által előterjesztett évi jelentés tárgyalása.

3. A felügyelő-bizottság által átvizsgált évi számadásnak, a mérlegnek s az osztalék föl-

osztásának jóváhagyása, nemkülönben a számadási fölmentvény megadása vagy megtagadása.

4. Az alapszabályok megváltoztatása vagy pótlása és a szövetkezet fölhasználása.

5. Ingatlan vagyon szerzése vagy eladása.

6. Az igazgatóságnak, a felügyelő-bizottságnak megválasztása.

7. Az igazgatóság üzletvezetése és határozatai elleni fölebvezések.

8. Az igazgatóság által napi rendre kitűzött és netáni indítványok tárgyalása.

9. A jegyzőkönyv hitelesítésével az elnök ajánlatára megbizandó két tagu bizottságnak a jelenlevő szövetkezeti tagokból ez alkalomra való választása.

50. §. Az igazgatóságot az újonnan megválasztott igazgató, a felügyelő-bizottságot pedig a gyűlés elnöke megválasztásuktól számított 14 nap alatt kötelesek egybehívni és megalkutani.

51. §. A szövetkezet hivatalnokai:

a) a könyvvívó és

b) egy pénztárnok.

Ezen hivatalnokokat a közgyűlés választja, működési ügykörét pedig az igazgatóság külön ügyrendben és szolgálati szabályzatban körülírja és ők magukat ahhoz tartani, annak mindenben megfelelni tartoznak.

52. §. A szövetkezet igazgatósága működését 1889. évi március hó 1-től megkezdí, ez időtől fogva mindazon jogokat és kötelezettségeket gyakorolja és teljesíti, a melyek a jelen szabályok valamint az 1875. évi XXXVII. t. c. vonatkozó rendeletei szerint rábizva és illetve köteleességévé téve vannak.

53. §. A szövetkezet cégjegyzése „Magyarországi munkás szövetkezet Mindszentén” olajnyomatú pecsét és alatta az igazgató vagy aligazgató és két igazgató tanácsos aláírása.

54. §. A szövetkezetet harmadik személyek elleni ügyekben és bíróságok vagy hatóságok

előtt az igazgató, vagy akadályozása esetén az aligazgató képviseli.

55. §. Egyebekben a szövetkezet eljárása és működésére nézve az 1875. évi XXXVII. t. c-nek a szövetkezetekre vonatkozó rendelkezései irányadók.

Ezek a munkás szövetkezet alapszabályai s ezekből mindenki beláthatja, hogy annak intenciója jó, hasznos és nemes s mi részünkről a munkás osztály jól felfogott érdekéből csakis megerősödését kívánhatjuk. E cikksorozatot legalkalmasabbnak találjuk e néhány szóval bezární: „Segíts magadon, az isten is megsegít.”

Közgazdaság.

Gazdasági és üzleti tudositás.

A hét elején és végén kisebb esőzésünk volt, míg a többi napokon száraz és meleg időjárásunk.

Az aratás már be van fejezve, a behordás javában folyik és sok helyen kezdetét vette a cséplés.

Az eredmény a várakozásnak sehhol sem felelt meg, és kat. holdankint átlag 3-4 métermázsa buza lesz.

Budapesten a buza árak 40 krral emelkedtek, mert az ország legtöbb helyeiről rossz tudositások érkeztek.

Helyi piaci árak:

Buza frt 7.80-8, rozsa frt 5.30-6, árpa frt 4.50-5, kukorica frt 4.20-5.

Budapesti árak.

Tiszavidéki 78-80 kgos frt 8.75-8.50

Bácskai 78-80 „ „ 8.70-8.45

Erdélyi 76-78 „ „ 8.50-8.20

Határidő szállításra: őszi buza frt 8.70-7.1, tavaszi buza frt 9.20-22, tengeri augusztus szeptember frt 5.20-22, zab őszi frt 6.20-25.

Vasuti menetrend.

H.-M.-Vásárhelyről—Szeged felé: 6 óra 46 perc reggel, 5 óra 28 p. este

H.-M.-Vásárhelyről—Nagy-Váradi felé d. e. 10 óra 24 perckor, d. u. 7 óra 11 p.

Kistelekről—Budapestre: személyvonat éjfélnél után 2 óraker, délután 3 óraker, omnibus-vonat reggel 6 óraker.

Kistelekről—Szegedre: személyvonat, déli 12 óraker, éjjel 12 óraker, omnibus vonat délután 6 óraker.

Szentesről—Budapestre. Indul 5 óra 38 perc reggel, 1 óra 15 perckor d. u. 3 óra 25 perc d. u.

Szegedről Csongrádra indul 11 óra 9 perc, 2 óra 18 p. d. u. Csongrádról Szegedre 1 „ 05 p. 4 óra 59 p. d. u.

Szolnokról—Szentesre. Indul 3 óra 26 perc, éjjel 11 óra 50 perc d. e.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos
Diamant Manó.

Szolid kereset!!

Állandó tartózkodású egyéneket keresünk, kik hajlandók képviselőségünket elvállalni és a törvény által engedélyezett sorsjegyeket részletfizetés mellett elárusítani. Magas jutalék biztosítva. Ajánlatok intézendők:

May, Elfer és Adler,
bank- és váltó-üzlet Budapestben.

Csongrádvármegye tiszántuli j. fősztolgabirójától.
500/1889.

Pályázat.

Csongrádvármegyébe kebelezt Szegvár községben felállítot 365 frt évi, s havonkinti részletekben utólagosan fizetendő javadalmazással egybekötött **irniki állomás a f. évi július hó 31-ik napján d. e. 10 óraker** megtartandó választás utján fogván betöltetni, pályázni ohajtók felhivatnak felszerelendő kérvényeiknek e szztolgabirói hivatalhoz f. évi július hó 29-ig leendő bemutatására.

Mindszenten, 1889. május 24.

Vidovich Antal,
fősztolgabiró.

Csongrádvármegye tiszántuli j. fősztolgabirójától.
1363/1889.

Pályázat.

Csongrádvármegyébe kebelezt Szegvár községben lemondás folytán megüreledett **II-od jegyzői**, — 500 frt évi fizetés, 50 frt lakbér és 100 frt földkárplátás havi részletekben utólagosan fizetendő évi javadalmazással egybekötött, — állomás választás utján betöltésére határidőül **a f. é. július hó 31-ik napjának d. e. 10 órája** kitűzetvén, pályázni ohajtók felhivatnak, a fentálló törvények értelmében felszerelendő folyamodványaiknak **a f. é. július hó 29-ig** e szstolgabirói hivatalba leendő bemutatására.

Mindszenten, 1889. június 25-én

Vidovich Antal,
fősztolgabiró.

Csongrádvármegye tiszántuli j. fősztolgabirójától.
1330/1889.

Pályázat.

Csongrádvármegyébe kebelezt Szegvár községben ujabbi szerveztés folytán felállítot, évi 40 frt — havonkinti részletekben utólagosan fizetendő, **bábai állomás** választás utján leendő betöltésére határidőül **a f. évi július hó 31-ik napjának délelőtti 10 órája** ezennel kitűzetvén, pályázni ohajtók felhivatnak, hogy a fennálló törvények értelmében felszerelendő kérvényeiket f. é. július hó 29-ig mutassák be.

Mindszent, 1889. június 25.

VIDOVICH ANTAL,
fősztolgabiró.

SCHLICK-féle vasöntöde és gépgyár

RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG BUDAPEST.

GYÁR és IGAZGATÓSÁG:
VI. külső váciut 1696/99.

VÁROSI IRODA és RAKTÁR:
VI. Podmaniczky-utca 14. szám.

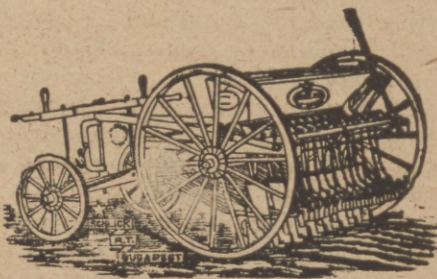
GŐZ- és JÁRGÁNYCSÉPLŐ KÉSZÜLETEK.

SCHLICK-féle szab.

KÉT- és HÁROMVASU EKÉK.

SCHLICK-féle szab. „Haladás” sorvető-gépek

Szörvavető gépek.

Schlick-féle szab. Rayol-ekék, Schlick és Vidats-féle eredeti egyvasu ekék és talajművelő-eszközök boronák és rögtörő hengerek, szecsavágók, répvágók, répapázók, tengeri morzsolók, csöves tengeri darálók, gabonatisztító rosták, örlőmalmok stb.

Az összes ekék tartalék részben tartatnak. — Ellőnyös fizetési feltételek. — Legolcsóbb árak.

Arjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

Jegyzet. Van szerencsém ezennel t. cz. üzletbarátaim becses tudomására hozni, hogy noha a VI. Podmaniczky-utca 14. sz. levő iró-láink legnagyobb részét a kül ő váci uton lévő gyártelepünkre helyeztük át, mindazonáltal ezen iródi helyiségünkben t. üzletbarátaim: kénylőme érdeklőben egy városi iródt tartunk fenn, valamint, hogy ugyanott építési cikkeink és gazdasági gépeinkből raktárt létesítettünk. Kíváló tisztelettel

Mintaraktár és képviselet: Schläsinger Ferencznél Szentesen.

Az igazgatóság.